

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY
OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Studijní kombinace	
Jméno		Vlastnoruční podpis	
Osobní číslo			
Počet bodů celkem		Opravit	

Pište prosím každou odpověď jen na ten list papíru, na kterém je otázka, případně na další volný list, který opět podepíšete a přiložíte k příslušnému listu, kde je otázka.

1. Jaký je rozdíl mezi *promítáním* filmu a jeho *vysíláním*? (1 bod)
2. Uveďte jeden z argumentů, jimiž se teoretici první poloviny 20. století snažili prokázat, že film je umění. (1 b)
3. Čím se zabývá filmová *sémiotika*? Jmenujte dva její představitele. (3 b)
4. Co v teorii vyprávění rozumíme termínem *elipsa*? (1 b)
5. O čem hovoříme, vysledujeme-li ve filmovém díle *paralelismus*? Vysvětlete na příkladu. (2 b)
6. Proč se při natáčení filmu používá *klapka*? (2 b)
7. Které činnosti zahrnuje *preprodukce*? (3 b)
8. V čem spočívá rozdíl mezi *diegetickým* a *nediegetickým* zvukem? Uveďte příklad. (2 b)
9. Pojem *syžet* představuje události, jež ve filmu vidíme a slyšíme, a to v pořadí, v jakém je vidíme a slyšíme. Pojem *fabule* představuje naši mentální rekonstrukci událostí zprostředkovaných *syžetem* v jejich příčinných a chronologických souvislostech, takže *fabule* začíná vždy nejstarší událostí a končí událostí nejnovější. Zvolte si libovolný detektivní film nebo seriál, ve třech až pěti větách popište jeho *syžet* a v dalších třech až pěti větách jeho *fabuli*. (4 b)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Opravil	
Jméno		Počet bodů za část teoretickou	

10. Označte níže tvrzení, která jednoznačně vyplývají z následujícího textu: (3 b)

Často je „forma“ chápána jako protiklad toho, čemu říkáme „obsah“. To by znamenalo, že báseň, hudební motiv nebo film jsou jako džbán. Nádoba, džbán, *obsahuje* něco, co by mohlo stejně tak dobře být v hrnku nebo kbelíku. Z tohoto pohledu se forma stává méně důležitou než její libovolný obsah. My ale tento předpoklad nepřijímáme. Jestliže je forma celkový systém, který divák ve filmu rozpoznává, není možné mluvit o vnitřku a vnějšku. Každá jednotlivost *funguje jako část celkového vzorce*, který na diváka působí.

David Bordwell & Kristin Thompsonová, *Umění filmu*, Praha, NAMU 2011, s. 86

- Bordwell a Thompsonová odmítají předpoklad, že je forma filmu protikladem jeho obsahu.
- Forma a obsah jsou logické klamy, s jistotou však můžeme říci, že existují hrnek, kbelík a džbán.
- Forma je za každých okolností méně důležitá nežli obsah.
- Forma se může stát obsahem, jako se do džbánu vejde hrnek a do kbelíku džbán.
- Namísto „obsahu“ navrhuji Bordwell a Thompsonová pojem „celkový vzorec“.
- Někteří lidé chápou formu jako protiklad takzvaného obsahu.
- Při zkoumání obsahu použije analytik nejprve hrnek, potom džbán a nakonec kbelík.
- Thompsonová a Bordwell nesouhlasí s náhledem, že je takzvaný obsah důležitější než forma.

11. Jaký význam může mít v souvislosti s audiovizí slovo *širokouhlý*? Spojte je s vhodnými substantivy. (3 body)

12. Jak funguje *pravidlo osy*? Můžete použít grafické znázornění. (2 b)

13. K čemu jsou na světě filmové festivaly? (3 body)

14. Co znamenají pojmy: (5 bodů)

- product placement*
- remake*
- flashforward*
- ustavující záběr (establishing shot)*
- mizanscéna*

15. Podle jakých znaků můžeme definovat žánr *hororu*? (2 b)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Jméno	
----------	--	-------	--

16. Přiraďte knihy k autorům: (2 b)

- a) *Dejiny slovenskej kinematografie 1896–1969*
- b) *Filmové Brno: Dějiny lokální filmové kultury*
- c) *Jan Němec. Enfant terrible české nové vlny. Díl 1. 1954–1974*
- d) *Mezi-obrazy: Mediální praktiky kameramana Jaroslava Kučery*
- e) *Rozbor filmu*
- f) *Továrna Barrandov: Svět filmařů a politická moc 1945–1970*
- g) *Vadí – nevadí. Česká filmová cenzura v 60. letech*

- A) Jan Bernard
- B) Kateřina Svatoňová
- C) Lucie Česálková & Pavel Skopal (eds.)
- D) Lukáš Skupa
- E) Petr Szczepanik
- F) Radomír Douglas Kokeš
- G) Václav Macek & Jelena Paštéková

17. Navrhněte periodizaci dějin české kinematografie od počátků do současnosti, návrh stručně zdůvodněte. (3 b)

18. Co byl *kočovní kinematograf*? (1 b)

19. Co se v československé kinematografii změnilo po vydání dekretu prezidenta Edvarda Beneše z 11. srpna 1945 o opatřeních v oblasti filmu? Do kdy platnost tohoto dekretu trvala? (3 b)

20. Objasněte pojem *trezorový film* a jmenujte jeden případ takového snímku. (2 b)

21. V kterém roce začala vysílat Československá televize? (1 b)

- a) 1937 b) 1953 c) 1968 d) 1993

22. Šestidílný seriál České televize *Bohéma* scenáristky Terezy Brdečkové a režiséra Roberta Sedláčka, odvysílaný premiérově počátkem roku 2017, vyvolal polemické reakce. Odpovzte: (4 b)

- a) O čem seriál vyprávěl?
- b) Co se v tomto seriálu dle vašeho názoru podařilo?
- c) Jaké výtky byly vůči seriálu *Bohéma* nejčastěji vznášeny?

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Jméno	
----------	--	-------	--

23. Máte zpracovat produkční historii filmu *Postřižiny*. Jaké badatelské kroky podniknete? (3 b)

- Kontaktuji režiséra Jiřího Menzela a kameramana Jaromíra Šofra a požádám je o rozhovor.
- Kontaktuji spisovatele Bohumila Hrabala a požádám ho o rozhovor.
- Kontaktuji vedoucího produkce Jana Šustera a požádám ho o rozhovor.
- Opatřím si dobové články o natáčení daného filmu.
- Provedu neoformalistickou analýzu *Postřižin*.
- Přečtu si paměti režiséra Jiřího Menzela a rozhovory s ním.
- Přečtu si všechny domácí i zahraniční recenze na film *Postřižiny*.
- V archivu barrandovského studia prostuduji archiválie k *Postřižinám*.
- V knihovně Národního filmového archivu si půjčím literární a technický scénář *Postřižin*.

24. Co byl *Československý filmový týdeník*? (1 b)

25. Vyberte si jednu z následujících institucí a napište, co je jejím posláním: (2 b)

- Česká filmová a televizní akademie
- Filmová a televizní fakulta VŠMU
- Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze (FAMU)
- Národní filmový archiv
- Slovenský filmový ústav
- Státní fond kinematografie

26. Ocenění filmu Julia Ševčíka *Masaryk* dvanácti Českými lvy v březnu 2017 vyvolalo veřejné pohoršení. Objasněte, proč bylo dvanáctinásobné vyznamenání tohoto filmu v médiích zpochybňováno. (2 b)

27. Od 19. dubna do 11. června 2017 je v Domě pánů z Kunštátu v Brně otevřena výstava *Mezi-obrazy*. Její kurátorka Kateřina Svatoňová je i autorkou souběžně vydané stejnojmenné monografie. Zaškrtněte, o čem tato výstava a zároveň kniha pojednávají: (1 b)

- o díle filmového teoretika Jana Kučery
- o filmech s queer tematikou, které uvádí festival Mezipatra
- o filmech Věry Chytilové natočených po roce 1975
- o mediálních praktikách kameramana Jaroslava Kučery
- o optických přístrojích, jež předcházely vynálezu kinematografu

28. Kolik milionů diváků přišlo v roce 2017 do českých kin? (1 b)

- a) 11,06 b) 15,63 c) 34,77 d) 7,91

29. Vyberte si jednu z následujících osobností, shrňte její profesní dráhu, jmenujte dva její filmy (3 b):

Otakar Vávra, Vojtěch Jasný, Martin Šulík, Theodor Pištěk, Zdeněk Svěrák, Jan Švankmajer, Jan Werich

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Opravil	
Jméno		Počet bodů za část historickou	

30. Vyberte si jednoho z následujících tvůrců a jmenujte dva jeho filmy (2 b):

Woody Allen, Federico Fellini, Sergej Ejzenštejn, Stanley Kubrick, Andrej Tarkovskij

31. Seřadte filmy od nejstaršího k nejnovějšímu: (1 b)

- 2001: Vesmírná odysea* (2001: A Space Odyssey)
- Osm a půl* (8½)
- Hořká rýže* (Riso amaro)
- Kabinet doktora Caligariho* (Das Cabinet des Dr. Caligari)
- Matrix*
- Deset dní, které otřáslý světem* (Okťabr)
- Stalker*

32. Zakroužkujte tvůrce, kteří se podílejí na fenoménu zvaném rumunská nová vlna: (1 b)

- Corneliu Porumboiu, scenárista a režisér
- Cristi Puiu, scenárista a režisér
- Cristian Mungiu, scenárista a režisér
- Emir Kusturica, režisér, herec, scenárista
- Oleg Mutu, kameraman
- Radu Jude, scenárista a režisér
- Radu Muntean, scenárista a režisér
- Răzvan Rădulescu, scenárista

33. Který snímek získal na letošním 67. MFF v Berlíně Zlatého medvěda za nejlepší film? (1 b)

- Druhá strana naděje*, Aki Kaurismäki, Finsko
- Mlčení* (Silence), Martin Scorsese, USA-Tchaj-wan-Mexiko
- O těle a duši* (Teströl és lélekröl), Ildikó Enyediová, Maďarsko
- Přes kosti mrtvých* (Pokot), Agnieszka Hollandová, Polsko-Česko-Německo-Švédsko-Slovensko
- Toni Erdmann*, Maren Adeová, Německo-Rakousko

34. Jak se jmenuje americký placený poskytovatel filmů online, jehož praktiky vzbudily kontroverzi na letošním MFF v Cannes? (1 b)

a) 20th Century Fox	c) Alien	e) HBO
b) Agrofert	d) Google	f) Netflix

35. Ze seznamu vyberte jeden film, který jste viděl(a), a navrhnete pro něj upoutávku (trailer): popište tři scény, které byste do něj zařadil(a). (3 b)

La La Land

Moonlight

Mžitky (Powidoki)

Paterson

Příchozí (Arrival)

Rodinné štěstí (Ernellák Farkaséknál)

Zkouška dospělosti (Bacalaureat)

Vetřelec: Covenant (Alien: Covenant)

TEORIE A DĚJINY FILMU A AUDIOVIZUÁLNÍ KULTURY OBOROVÝ TEST 2017 – varianta B

Příjmení		Počet bodů za glosu	Počet bodů za překlad
Jméno		Opravili	

36. Z následující šestice si vyberte jeden film, který jste viděl(a), a napište k němu na druhou stranu tohoto listu kritickou glosu v rozsahu 250–300 slov. Pokud jste žádný z těchto filmů neviděl(a), úkol vynechejte. (5 b)

a) <i>Bába z ledu</i> (Bohdan Sláma)	e) <i>Špunti na vodě</i> (Jiří Chlumský)
b) <i>Masaryk</i> (Julius Ševčík)	f) <i>Učitelka</i> (Jan Hřebejk)
c) <i>Piata loď</i> (Iveta Grófová)	g) <i>Všechno nebo nic</i> (Marta Ferencová)
d) <i>Přes kosti mrtvých</i> (Agnieszka Hollandová)	h) <i>Zahradnictví: Rodinný přítel</i> (Jan Hřebejk)

37. Následující text přeložte do českého nebo slovenského jazyka. Pište jen na tento, případně na volný list. (20 b)

The years 1959–60 had been an intense period of fulfillment for international art cinema, out of which came Fellini's *La dolce vita* (The Sweet Life) and Antonioni's *L'Avventura* (The Adventure). Accompanying these films – indeed in several cases preceding them by some months – were films that marked a new beginning, the debut features *The 400 Blows* by Truffaut and *Breathless* by Godard, as well as *Hiroshima, mon amour* (1959) by Alain Resnais.

The film that restored international attention to French cinema, preparing the way for the others, was *Hiroshima, mon amour*. Given the differences in age and experience between Resnais and the *Cahiers* critics-turned-directors, his position as a New Wave figure has often been questioned. Nevertheless, Resnais welcomed association with the New Wave, however distinctive his filmmaking style was from others in the movement. A filmmaker since his teen-age years, he worked in the 1950s as a film editor and made short documentaries, among them a famous meditation on the Auschwitz concentration camp, *Nuit et brouillard* (Night and Fog, 1955), that is closely related to *Hiroshima, mon amour*. Resnais was a director for whom the war still shaped postwar consciousness.

Hiroshima, mon amour was regarded by contemporary critics and audiences as a landmark in film history, a work of narrative complexity and philosophical depth such as the cinema had rarely seen before. With a script by Marguerite Duras, a novelist and later herself a film director, the film was partly grounded in the literary approach of the "Tradition of Quality", but Resnais transformed this emphasis by using a visual style that often played against the words, utilizing long tracking shots and tight close-ups familiar from his documentary work. The narrative concerns a French actress who has an affair with a Japanese man while she is in Japan to appear in a film about the dropping of the first atomic bomb on Hiroshima.